

контролю над ним, бажання переживати позитивні емоції та відчувати повноту життя.

Список використаних джерел:

1. Копытин А.И. Диагностика в арт-терапии. Метод «Мандала». – СПб.: Речь, 2014. – 145 с.
2. Тамашина Н. Метод МАРИ (MARI) Дж. Келлог. URL: <https://www.b17.ru/article/32450/>
3. Франкл В. Человек в поисках смысла: Сборник / Пер. с англ. и нем. Д. А. Леонтьева, М. П. Папуша, Е. В. Эйсмана. – М.: Прогресс, 1990. – 368 с.

Пилипей Д.П.

студентка,

Національний університет «Острозька академія»

ПСИХОЛОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ ЗАПОБІГАННЯ КОНФЛІКТАМ СУБ'ЄКТІВ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ВЗО

Проблема конфлікту належить до числа проблем, що мають глобальний характер і стосуються як суспільства в цілому, так і існування окремої людини. Причому останнім часом актуальність її істотно зросла у зв'язку з значним загостренням конфліктів в усьому світі. Згідно з сучасними поглядами конфлікт вважається неминучим явищем і охоплює найрізноманітніші аспекти життя як окремої людини, так і суспільства в цілому. Він має різноманітні вияви і є предметом багатьох наук, серед яких, як вважають фахівці, домінуюче положення посідає психологія.

У нашій роботі ми обрали для дослідження конфлікти саме в студентському середовищі, адже, незважаючи на те, що ще у підлітковому періоді формуються основні комунікативні уміння, у студентському віці перед особистістю постають нові завдання, які й обумовлюють необхідність удосконалення вже сформованих умінь. Нова соціальна ситуація розвитку особистості у студентському середовищі обумовлює зміни у індивідуальних особливостях особистості, внаслідок

чого відбувається загострення міжособистісних стосунків. І хоча навчальні заклади намагаються дати студентам знання, необхідні для подальшого життя та здобуття професії, вони часто залишаються наодинці з проблемами, які виникають у них при взаємодії з однолітками. Однак, проблема впливу різноманітних чинників на виникнення, протікання та розв'язання конфліктів у студентів та взаємозв'язку цих чинників залишилась поза цілеспрямованою увагою дослідників.

Проблема конфліктів завжди приваблювала дослідників і розроблялася представниками різних психологічних напрямків як у зарубіжній, так і у вітчизняній психології. Зокрема, у зарубіжній психології вона представлена роботами представників різних підходів: психоаналітичного (З. Фройд, К.-Г. Юнг та А. Адлер); соціотропного (У. Мак-Дауголл, С. Сігеле); етологічного (К. Лоренц, Н. Тінберген); теорії групової динаміки (К. Левін, Д. Креч); фрустраційно-агресивного (Д. Доллард, Н. Міллер); поведінкового (А. Басс, А. Бандура); соціометричного (Дж. Морено, Г. Гурвіч); інтераціоналістського (Т. Шибутані, Д. Шпігель).

В Україні проблему конфліктів успішно розробляють А.М. Гірник, Н.М. Дорошенко, Г.В. Ложкін, В.М. Кушнірюк, І.Б. Омеласенко, М.І. Пірен та ін.

У віковому аспекті проблему конфліктів вивчали Я.Л. Коломінський, М.І. Коцко, В.М. Комісарик, Л.І. Божович, О.В. Первишева (конфлікти у юнацькому віці), І.М. Веренікіна та Л.В. Сімонова вивчали особливості конфліктів між студентами та студентками і викладачами, зокрема, дослідження Л.В. Сімонової присвячене вивченню конфліктів між у студентському середовищі. Конфлікти у студентському віці стали предметом досліджень А.І. Бузніка, І.С. Кона та В.Г. Ласькової.

Значну кількість досліджень присвячено аналізу конфліктів у різноманітних видах діяльності, в тому числі і навчальній: М.І. Алексеева, М.Й. Боришевський, В.М. Кушнірюк, М.С. Бургін, І.М. Варенікіна, А.І. Донцов, С.М. Ємельянов, В.І. Журавльов, Г.С. Костюк, Н.В. Крогіус, А.М. Лебедєв, В.А. Семиченко, М.В. Семиченко, Г.А. Соколова, Ю.П. Черненко та ін.

Актуальність порушеної проблеми, недостатнє теоретичне обґрунтування психологічних стратегій вирішення конфлікту в студентських групах зумовили вибір теми магістерського дослідження: «Психологічні стратегії вирішення конфлікту у студентських групах в ЗВО».

Об'єкт дослідження – студентське середовище в ЗВО.

Предмет дослідження – особливості психологічних стратегій вирішення студентських конфліктів.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та експериментально дослідити психологічні умови вирішення конфліктів у студентських групах в ЗВО.

Гіпотеза дослідження ґрунтується на припущенні, що розроблена нами психологічна стратегія вирішення конфліктів котра покликана вирішувати конфліктність студентів, приведе не лише до підвищення загальної комунікативної культури в студентських групах, але й стимулюватиме особистісне зростання студентів.

Конфлікт є міждисциплінарним предметом дослідження багатьох наук, починаючи від філософії і соціології і, закінчуючи математикою і мистецтвознавством. Однак, на думку фахівців, лідируюче положення в його дослідженні належить психології. Незважаючи на те, що кількість щорічних праць вимірюється тисячами, основні проблеми феномену конфлікт ще недостатньо досліджені. Це стосується і тлумачення його сутності, і тих факторів, які визначають його перебіг, вирішення і наслідки.

Більшість фахівців, що дотримуються мотиваційного підходу, вважають, що конфлікт – це форма конфронтації між суб'єктами, в основі якої несумісність цілей, мотивів, цінностей і яка виявляється як боротьба за їх досягнення. Деякі автори розглядають конфлікти ширше, включаючи до них предметно-ділові конфлікти, в основі яких лежать несумісні способи досягнення цілей, в тому числі і спільних, а також конфлікти, зумовлені недостатньою організацією спільної діяльності.

Класичні теоретичні підходи до дослідження конфлікту (мотиваційний, ситуаційний, когнітивний) зробили істотний внесок у розуміння феномену конфлікт, однак, як вважають фахівці, дещо односторонні. Тому доцільним є синтетичний підхід, який враховує основні фактори, що зумовлюють конфлікт, його перебіг, способи вирішення і наслідки.

Різноманітні типи навчальних конфліктів можна звести до двох груп, які відображають основні аспекти спільної навчальної діяльності, – предметно-ділових і особистісно прагматичних. При цьому слід мати на увазі, що міжособистісні конфлікти зовні можуть нагадувати основний вид предметно-ділові. Саме тому, щоб визначити тип конфлікту, необхідно знати його причину, а це, в свою чергу, вимагає уточнення справжніх протиріч між учасниками конфлікту (проблемного поля

конфлікту). Інколи міжособистісні конфлікти (боротьба за лідерство) маскуються під організаційні.

Список використаних джерел:

1. Анцупов А.Я., Шипилов А.И. Конфликтология: теория, история, библиография. – М., 2006 – 143 с..
2. Бузнік А.І. Мінімізація конфліктної взаємодії спортсменів у юнацьких збірних командах з футболу: автореф. дис. ... канд. наук з фізичного виховання і спорту: 24.00.01 / Державний НДІ фізичної культури і спорту. – К., 2012. – 18 с.
3. Бургин М.С. Діагностика соціальних і політичних конфліктів // Конфлікти в суспільстві: Діагностика і профілактика: Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції. – К. – Чернівці, 2005. – С. 174–179.
4. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психодиагностике. – СПб.: Питер, 2011. – 528 с.

Стародубцева Л.Г.

старший викладач,

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ У КОНТЕКСТІ ПСИХОЛОГІЇ МОВЛЕННЯ

Беручи до уваги велику різноманітність аспектів, внутрішніх властивостей і закономірностей, процес перекладу не можливо розглянути у площині однієї науки або вивчити у рамках однієї наукової дисципліни. Безумовно, переклад є складним багатобічним науковим об'єктом. Лінгвістична теорія перекладу, що використовує найбільш поширений підхід до вивчення феномена перекладу, приділяє увагу пошуку закономірних співвідношень між початковим продуктом і результатом перекладацького процесу. Однак, приділяючи увагу тільки лінгвістичним аспектам, лінгвістична теорія перекладу оминає не менш важливі питання перекладацької діяльності, зокрема, такий аспект, як процес аналізу перекладацької ситуації та вибору вірного рішення.